

การศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม

การศึกษา

อำเภอทุ่งสงได้จัดตั้งโรงเรียนขึ้นเป็นแห่งแรกใน พ.ศ.๒๔๔๓ สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ คือโรงเรียนนิตยาภิรมย์ ตั้งที่วัดโคกหม้อ (วัดชัยชุมพล) โดยใช้ศาลาโรงธรรมเป็นสถานที่เรียน และได้ย้ายมาตั้งในสถานที่ปัจจุบัน (โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล) เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๓

ยุคก่อนที่ประเทศไทย ประกาศใช้ พ.ร.บ. ประถมศึกษา (พ.ศ. ๒๔๖๔) อำเภอทุ่งสง ได้ตั้งโรงเรียนเพิ่มขึ้นอีก ๓ แห่ง คือ โรงเรียนชุมชนวัดสำโรง ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๘ โรงเรียนวัดชายคลอง และโรงเรียนวัดคงคาเจริญ ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๕

หลังจากที่ได้ประกาศ พ.ร.บ. ประถมศึกษา อำเภอทุ่งสง ก็ได้ขยายการจัดตั้งโรงเรียนมาโดยลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้สถานที่วัดเป็นที่ตั้งโรงเรียน จนกระทั่งปัจจุบันนี้มีโรงเรียน/สถานศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษา มีตั้งอยู่เกือบทุกหมู่บ้าน

หน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดต่างๆ ของอำเภอทุ่งสงในปัจจุบัน มีดังนี้

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน ๑ สำนักงาน ๕๒ โรงเรียน คือ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งสง มีนายเวียงเพชรช่วย ดำรงตำแหน่งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุ่งสง โรงเรียนต่างๆ ในสังกัด มีดังนี้

๑. โรงเรียนนพราช ๓
๒. โรงเรียนบ้านจำปา
๓. โรงเรียนบ้านน้ำพุ
๔. โรงเรียนวัดถ้ำใหญ่

๕. โรงเรียนวัดศิลาราย
๖. โรงเรียนวัดราษฎร์ประดิษฐ์
๗. โรงเรียนชุมชนวัดสำโรง
๘. โรงเรียนบ้านคอกช้าง
๙. โรงเรียนบ้านทางข้าม
๑๐. โรงเรียนบ้านหนองหว้า
๑๑. โรงเรียนวัดเขากลาย
๑๒. โรงเรียนวัดคงคาเจริญ
๑๓. โรงเรียนบ้านนาเกิดผล
๑๔. โรงเรียนวัดวังหีบ
๑๕. โรงเรียนบ้านคลองขุด
๑๖. โรงเรียนบ้านนาป่าประชาสรรค์
๑๗. โรงเรียนบ้านเกาะยวน
๑๘. โรงเรียนบ้านบนควน
๑๙. โรงเรียนบ้านเกาะปราง
๒๐. โรงเรียนสหกรณ์นิคมกสิกรรมทุ่งสง
๒๑. โรงเรียนบ้านเขาตา
๒๒. โรงเรียนบ้านสามัคคีธรรม
๒๓. โรงเรียนวัดนิคมคีรี
๒๔. โรงเรียนบ้านไสฐาน
๒๕. โรงเรียนบ้านหน้าเขา
๒๖. โรงเรียนชุมชนบ้านไทรห้อง
๒๗. โรงเรียนบ้านวังยาว
๒๘. โรงเรียนบ้านวัดใหม่
๒๙. โรงเรียนวัดทะเลมิตรภาพ ๑๕๑
๓๐. โรงเรียนบ้านบ่อมอง
๓๑. โรงเรียนวัดวังขรี
๓๒. โรงเรียนวัดทุ่งสำน
๓๓. โรงเรียนทุ่งควายพัฒนศึกษา

- ๓๔. โรงเรียนบ้านนาพรุ
  - ๓๕. โรงเรียนบ้านหนองท่อม
  - ๓๖. โรงเรียนบ้านวังเต่า
  - ๓๗. โรงเรียนวัดเขาโร
  - ๓๘. โรงเรียนบ้านพูน
  - ๓๙. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๖
  - ๔๐. โรงเรียนวัดกะโสม
  - ๔๑. โรงเรียนบ้านคลองตุง
  - ๔๒. โรงเรียนบ้านน้ำตก
  - ๔๓. โรงเรียนบ้านวังธน
  - ๔๔. โรงเรียนบ้านถ้ำตลอด
  - ๔๕. โรงเรียนวัดก้างปลา
  - ๔๖. โรงเรียนบ้านหนองปลิง
  - ๔๗. โรงเรียนบ้านชายคลอง
  - ๔๘. โรงเรียนวัดควนชม
  - ๔๙. โรงเรียนบ้านนาตาแย้ม
  - ๕๐. โรงเรียนบ้านวังยวน
  - ๕๑. โรงเรียนบ้านคลองทราย
  - ๕๒. โรงเรียนวัดธรรมเมด็จ
- สังกัดกองการศึกษา เทศบาลตำบล**

ปากแพรก มีจำนวน ๔ โรงเรียน ดังนี้

- ๑. โรงเรียนเทศบาลชัยชุมพล
- ๒. โรงเรียนเทศบาลวัดโคกสะท้อน
- ๓. โรงเรียนเทศบาลวัดท่าแพ
- ๔. โรงเรียนเทศบาลบ้านนาเหนือ

สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน ๘ โรงเรียน

ดังนี้

- ๑. โรงเรียนทุ่งสง
- ๒. โรงเรียนสตรีทุ่งสง
- ๓. โรงเรียนทุ่งสงวิทยา
- ๔. โรงเรียนทุ่งสงสหประชาสรรค์
- ๕. โรงเรียนก้างปลาวิทยาคม

- ๖. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑๕
- ๗. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครศรีฯ
- ๘. โรงเรียนศึภษาพิเศษจังหวัดนครศรีฯ

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

เอกชน จำนวน ๑๒ โรงเรียน

- ๑. โรงเรียนรัตนศึกษา (ชายเขา)
- ๒. โรงเรียนรัตนศึกษา (ชนปรีดา)
- ๓. โรงเรียนกาญจนศึกษา
- ๔. โรงเรียนชุมสุขศึกษา
- ๕. โรงเรียนเจริญวัยวิทยา
- ๖. โรงเรียนเจริญวิทยา
- ๗. โรงเรียนเสริมปัญญา
- ๘. โรงเรียนพาณิชยการทุ่งสง
- ๙. โรงเรียนเทคโนโลยีภาคใต้ (เอส.เทค)
- ๑๐. โรงเรียนอนุบาลมนต์หทัย
- ๑๑. โรงเรียนอนุบาลโอบอุ้ม
- ๑๒. โรงเรียนอนุบาลคำแหง

โรงเรียนและสถานศึกษาของทางราชการ

ในสังกัดอื่นๆ อีกดังนี้

- ๑. โรงเรียนกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ๒. วิทยาลัยเทคนิคทุ่งสง
- ๓. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑ สำนักงาน คือ สำนักงานศศึกษาธิการ อำเภอทุ่งสง ปัจจุบัน นายช้อง ชนินทร์ภิมรย์ ดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอ และนอกจากนี้ยังมีหน่วยงานในสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนอีก ๑ แห่ง คือ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอทุ่งสง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งสง
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอดีเด่น ของเขตการศึกษา ๓ ปี ๒๕๓๙

โรงเรียนสหกรณ์นิคมกสิกรรมทุ่งสง
โรงเรียนดีเด่นของ สปจ. นครศรีธรรมราช

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ของอำเภอทุ่งสง

โรงเรียนทุ่งสง โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
โรงเรียนแห่งแรกของอำเภอทุ่งสง

ร.ร.ราชประชานุเคราะห์ ๑๙ ต.หนองหงส์ อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช
“โรงเรียนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้
มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้การสนับสนุนการจัดตั้ง”

โรงเรียนกีฬา นครศรีธรรมราช ต.หนองหงส์ อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช
สังกัดกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนพาณิชย์การทุ้งสง สถานศึกษาเอกชน ระดับอุดมศึกษาของอำเภอทุ้งสง

โรงเรียนเทคโนโลยีภาคใต้ (เอส.เทค) สถานศึกษาเอกชนระดับอุดมศึกษา
อีกแห่งหนึ่งของอำเภอทุ้งสง.

ศาสนา

อำเภอทุ่งสง นับว่าเป็นเมืองพระพุทธศาสนาที่สำคัญแห่งหนึ่ง เพราะประชาชนส่วนใหญ่ ศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนามาเป็นเวลาช้านาน สำหรับผู้ที่นับถือศาสนาอื่นๆ ยังมีจำนวนน้อย ปัจจุบันอำเภอทุ่งสง มีวัด/สำนักสงฆ์ จำนวน ๔๕ แห่ง วัดที่เก่าแก่ที่สุด ตามหลักฐานของกรมการศาสนา คือ วัดกะโสมเหนือ ซึ่งมีประวัติการจัดตั้งมาตั้งแต่ พ.ศ. ๑๘๘๓ และมีวัดที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ครั้งสงครามมหาเอเชียบูรพาอยู่ ๑ วัด คือ วัดชัยชุมพล “วัดโลกหม้อ” เป็นวัดซึ่งใช้สถานที่เป็นศูนย์รวมกำลังพลในการต่อสู้กับทหารญี่ปุ่น

การปกครองคณะสงฆ์ ปัจจุบันมี**พระครูอินทปัญญากร** เจ้าอาวาสวัดท่าแพ เป็นเจ้าคณะอำเภอ **พระครูโสภณจริยาภิวัฒน์** เจ้าอาวาสวัดคงคาเจริญ เป็นรองเจ้าคณะอำเภอ

อำเภอทุ่งสง มีพระพุทธรูปที่เป็นที่เคารพสักการะและเป็นสิริมงคลคู่บ้านคู่เมือง ซึ่งได้รับพระราชทานนามจาก**สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี** ได้แก่ “**พระพุทธศรีธรรมราช คงคาเจริญ**” ซึ่งปัจจุบันประดิษฐานอยู่บริเวณหน้าวัดคงคาเจริญ

รายชื่อวัด/สำนักสงฆ์ในอำเภอทุ่งสง

ที่	ชื่อวัด	ที่ตั้ง	เจ้าอาวาส
1.	วัดท่าแพ	ม.๒ ต.ปากแพรก	พระครูอินทปัญญากร
2.	วัดเขาปรีดี	ม.๔ ต.ปากแพรก	พระครูจาวรธรรมโสภิต
3.	วัดชัยชุมพล	ม.๕ ต.ปากแพรก	พระครูพิพิธวุฒิก
4.	วัดโคกสะทอน	ม.๓ ต.ปากแพรก	พระครูสุขุมธรรมโกศล
5.	วัดด่านกำจัด	ม.๑ ต.นาหลวงเสน	พระอธิการดำ ชินวโส
6.	วัดราษฎร์ประดิษฐ์	ม.๒ ต.นาหลวงเสน	พระเพียร กิตติโว
7.	วัดศิลาราย	ม.๓ ต.นาหลวงเสน	พระเอี่ยม ปกสุตโร
8.	วัดสำโรง	ม.๖ ต.นาหลวงเสน	พระครูรัตนพิศาล
9.	วัดเขาโร	ม.๓ ต.เขาโร	พระชอบ รุติธมโม
10.	วัดทุ่งควาย	ม.๘ ต.เขาโร	พระครูสมุห์ดำรง พุทฺฒโน
11.	วัดวังเต่า (สำนักสงฆ์)	ม. ต.เขาโร	พระเข็ม ดิสโร
12.	วัดก้างปลา	ม. ต.ที่วัง	พระอธิการเสรี จิรธมโม
13.	วัดควนชม	ม.๕ ต.ที่วัง	พระครูสวัสดิ์ อดุดกามิ
14.	วัดชายคลองที่วัง	ม.๑ ต.ที่วัง	พระอธิการทองคำ จิตตกาโร
15.	วัดธรรมเผด็จ	ม.๗ ต.ที่วัง	พระชุม กตสาโร
16.	วัดโคกกฐิน	ม.๗ ต.ที่วัง	พระถวิล กิตติปาโล
17.	วัดกะโสมเหนือ	ม.๖ ต.กะปาง	พระครูพิพิธ พัฒนานุยุต

ที่	ชื่อวัด	ที่ตั้ง	เจ้าอาวาส
18.	วัดกะโสมใต้	ม.๕ ต.กะปาง	พระปลัดแจ้ง ชมถาวร
19.	วัดบ้านพูน	ม.๕ ต.กะปาง	พระแจ้ง กณตสีโล
20.	วัดอินทาราม	ม.๓ ต.กะปาง	พระเกษม สุขุมโล
21.	วัดชมพูพุกกษาราม (สำนักสงฆ์)	ม.๑ ต.กะปาง	พระเชื่อง กิตติสารโ
22.	วัดเขากลาย	ม.๓ ต.ชะมาย	พระปลัดชื่น อจิธมโม
23.	วัดวังหีบ	ม.๕ ต.ชะมาย	พระครูพิพิธวัชรคุณ
24.	วัดคงคาเจริญ	ม.๒ ต.หนองหงส์	พระครูโสภณจริยาภิวัฒน์
25.	วัดเขาดาว	ม.๕ ต.เขาขาว	พระสมุห์ถ่อง เดชชมโม
26.	วัดนิคมคีรี	ม.๑ ต.เขาขาว	พระอธิการสมศักดิ์ อลิน
27.	วัดสหกรณ์นิคมทุ่งสง	ม.๔ ต.เขาขาว	พระเผ้ว ชุตติธโร
28.	วัดพันธาราม (สำนักสงฆ์)	ม.๓ ต.เขาขาว	พระส่อง ชินวุโส
29.	วัดไสสำน (สำนักสงฆ์)	ม.๓ ต.เขาขาว	พระชื่น โสธโร
30.	วัดควนสุทธาราม	ม.๑ ต.นาโพธิ์	พระปลัดคล้าย จนทปญโญ
31.	วัดทุ่งสำน	ม.๕ ต.นาไม้ไผ่	พระครูสุทธา ธรรมโสภณ
32.	วัดลุมพินี	ม.๖ ต.นาไม้ไผ่	พระช่วง กลุยาน
33.	วัดชายคลอง	ม.๔ ต.ควนกรด	พระปลัดลอย กุศลโ
34.	วัดทะเล	ม.๖ ต.ควนกรด	พระอธิการครั้น
35.	วัดไทรห้อง (สำนักสงฆ์)	ม.๗ ต.ควนกรด	พระห่ม สิริวุฒโก
36.	วัดไตรวิทยาราม	ม.๒ ต.ถ้ำใหญ่	พระอธิการมณี พุทธภาจิโต
37.	วัดถ้ำใหญ่	ม.๔ ต.ถ้ำใหญ่	พระสมศักดิ์ ติตตภาโร
38.	วัดจำปาวนาราม (สำนักสงฆ์)	ม.๓ ต.ถ้ำใหญ่	
39.	วัดนาตาแย้ม (สำนักสงฆ์)	ม.๗ ต.ถ้ำใหญ่	พระเปี่ยม ฐิตเตโม
40.	วัดน้ำตก	ม.๒ ต.น้ำตก	พระปลัดแจ้ง อภิญาโน
41.	วัดวังยวน (สำนักสงฆ์)	ม.๘ ต.ที่วัง	พระสมใจ นคุโร
42.	วัดควนไม้แดง	ม.๘ ต.หนองหงส์	
43.	วัดวังขรี	ม.๓ ต.นาไม้ไผ่	พระครูสมุห์แก้ว
44.	วัดถ้ำพระหอ (สำนักสงฆ์)	ม.๔ ต.ถ้ำใหญ่	พระวิจิตร ปวัฒน์โน
45.	วัดถ้ำตลอด (สำนักสงฆ์)	ม. ต.น้ำตก	

พระครูอินทปัญญากร
เจ้าคณะอำเภอทุ่งสง (ปัจจุบัน)

วัดชัยชุมพล ต.ปากแพรก อ.ทุ่งสง
“วัดที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ สงครามมหาเอเชียบรพา”

พระพุทธรูปธรรมราช คองคาเจริญ
ประดิษฐานอยู่บริเวณหน้าวัดคองคาเจริญ
ต.หนองหงส์ อ.ทุ่งสง

วัดสำโรง วัดเก่าแก่อีกแห่งหนึ่ง ของอำเภอทุ่งสง

ศิลปวัฒนธรรม

ด้วยเหตุอำเภอทุ่งสง เป็นเมืองที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาช้านาน จึงมีงานศิลปวัฒนธรรมอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะด้านจิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม จะมีปรากฏอยู่ทั่วไป ตามศาสนสถานและโบราณสถานต่างๆ

ประเพณีและการละเล่นพื้นบ้าน ที่เป็นเอกลักษณ์ของอำเภอทุ่งสง คือการละเล่นดนตรี “กาหลอ” ซึ่งมีคณิกาหลอที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดีในจังหวัดนครศรีธรรมราช.